

ชื่อโครงการ อาสาสมัครตรวจหาเชื้อจุลินทรีย์และสารเคมีปนเปื้อนอาหารในโรงเรียน
หน่วยงานที่รับผิดชอบ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ สำนักงานเขตสวนหลวง
ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ (รักษารอบปี ๒๕๕๗)
ลักษณะการให้บริการ ลักษณะที่ ๗ การมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยกรุงเทพมหานครได้ประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์กรุงเทพมหานครเมืองอาหารปลอดภัย มีวิสัยทัศน์ “กรุงเทพฯ จะเป็นเมืองอาหารปลอดภัย อาหารปลอดภัย ปลอดภัย บริโภคได้อย่างมั่นใจ” เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและนำไปสู่การคุ้มครองประชาชนด้านการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย โดยเฉพาะนักเรียนที่เป็นกำลังที่สำคัญของชาติ ซึ่งอาหารที่มีการปนเปื้อนเชื้อโรคและสารเคมี อาจก่อให้เกิดอาการเจ็บป่วย หรือกรณีรุนแรงยังอาจทำให้เสียชีวิตได้ ทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรมนุษย์

สำนักงานเขตสวนหลวงได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการสุขภาพอาหารในโรงเรียน จึงได้จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการสุ่มเก็บอาหารและการตรวจหาจุลินทรีย์และสารเคมีปนเปื้อนอาหารในโรงเรียนให้แก่ครูและนักเรียนขึ้น เพื่อให้ครูและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่สะอาดและปลอดภัยจากสารเคมีและจุลินทรีย์ และเรียนรู้วิธีการตรวจวิเคราะห์หาจุลินทรีย์และสารเคมีปนเปื้อนอย่างง่าย เพื่อใช้ในการตรวจสอบคุณภาพอาหารในโรงเรียน และเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงได้จัดทำโครงการอาสาสมัครตรวจหาเชื้อจุลินทรีย์และสารเคมีปนเปื้อนในอาหารในโรงเรียน เพื่อเพิ่มศักยภาพและสนับสนุนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเฝ้าระวังควบคุม และป้องกันปัญหาด้านการสุขภาพอาหาร รวมทั้งเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของโรงเรียน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑) เพื่อเพิ่มศักยภาพและสนับสนุนการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้วยการดำเนินงานเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันปัญหาด้านการสุขภาพอาหาร

๒.๒) เพื่อให้อาสาสมัครได้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่สะอาดและปลอดภัยจากการปนเปื้อนของจุลินทรีย์และสารเคมีในอาหาร

๒.๓) เพื่อให้อาสาสมัครเรียนรู้วิธีการตรวจวิเคราะห์หาเชื้อจุลินทรีย์และสารเคมีในอาหารอย่างง่าย เพื่อใช้ในการตรวจสอบคุณภาพอาหารที่ซื้อมาประกอบปรุงอาหารให้กับนักเรียนรับประทานได้

๒.๔) เพื่อให้อาสาสมัครเรียนรู้วิธีและหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบสุ่มลักษณะด้านกายภาพของสถานที่

๓. เป้าหมายของการดำเนินโครงการ

๓.๑) มีอาสาสมัครเพื่อตรวจหาการปนเปื้อนของจุลินทรีย์และสารเคมีในอาหารและน้ำดื่มในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครในพื้นที่เขตสวนหลวง จำนวน ๘ แห่ง และโรงเรียนนอกสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒ แห่ง

๓.๒) จัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน/อาสาสมัคร จำนวน ๒ ครั้ง

๓.๓) ตรวจสอบหาการปนเปื้อนของจุลินทรีย์และสารเคมีในอาหารและน้ำดื่มที่สุ่มตรวจในสถานศึกษากำหนดเดือนละ ๑ ครั้ง พบการปนเปื้อนไม่เกินร้อยละ ๑๐ และมีปริมาณคงที่หรือลดลงเมื่อเทียบกับปริมาณที่เคยตรวจพบแต่ละเดือน กรณีพบการปนเปื้อนให้อาสาสมัครทำการตรวจซ้ำ และหากตรวจสอบซ้ำแล้วพบการปนเปื้อนอีก ให้แจ้งสำนักงานเขตเพื่อดำเนินการเก็บตัวอย่างส่งห้องปฏิบัติการ พบการปนเปื้อน สำนักงานเขตดำเนินการติดตามกฎหมาย เช่น เปรียบเทียบปรับแจ้งความร้องทุกข์ต่อทางสถานีตำรวจนครบาลพื้นที่

๓.๔) ร้อยละ ๔๐ ของผู้ประกอบการอาหารในสถานศึกษามีสุขวิทยาส่วนบุคคลที่ถูกสุขลักษณะ

๔. ตัวชี้วัดโครงการ

๔.๑) จำนวนตัวอย่างอาหารที่พบการปนเปื้อนของจุลินทรีย์และสารเคมีไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของจำนวนตัวอย่างอาหารที่สุ่มตรวจในสถานศึกษา

๔.๒) อัตราการปนเปื้อนที่ตรวจพบ (๑ เดือน/ครั้ง) ต้องมีปริมาณที่ลดลงหรือคงที่เมื่อเทียบกับร้อยละเริ่มต้นของโครงการ

๔.๓) ร้อยละ ๔๐ ของผู้สัมผัสอาหารในโรงเรียน/สถานศึกษามีสุขวิทยาส่วนบุคคลที่ถูกสุขลักษณะ และมีความรู้ด้านการสุขาภิบาลอาหาร

๔.๔) ร้อยละ ๑๐๐ ของโรงเรียนที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่าย ได้รับการตรวจสอบสุขลักษณะทางกายภาพ

๔.๕) จำนวนกิจกรรมที่จัดร่วมกับโรงเรียน/อาสาสมัคร อย่างน้อย ๒ ครั้ง

๕. วิธีประเมินผลตัวชี้วัดโครงการ

ประเมินผลตัวชี้วัดโครงการจากเอกสารต่างๆ ดังนี้

๕.๑) แบบรายงานตรวจวิเคราะห์หาการปนเปื้อนของจุลินทรีย์และสารเคมีในอาหารและน้ำดื่ม

๕.๒) แบบสรุปผลการตรวจวิเคราะห์ ทั้งนี้ ความถี่ในการตรวจสอบของอาสาสมัครกำหนดเป็นเดือนละ ๑ ครั้ง

๕.๓) ข้อมูลผลการตรวจสอบสุขภาพประจำปีของผู้สัมผัสอาหาร และข้อมูลบัตรผู้สัมผัสอาหารสำหรับผู้ผ่านการประเมินผลวัดความรู้ด้านการสุขาภิบาลอาหารของกรุงเทพมหานคร

๕.๔) แบบประเมินการสุขาภิบาลอาหารในโรงเรียน

๕.๕) เอกสาร/หลักฐานแสดงการจัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน/อาสาสมัคร

๖. กิจกรรม/แนวทางการดำเนินการ

๖.๑) เขียนโครงการ และเสนอขออนุมัติโครงการ

๖.๒) เตรียมแบบฟอร์มและชุดทดสอบตรวจหาการปนเปื้อนของจุลินทรีย์และสารเคมีในอาหารและน้ำดื่มเพื่อส่งมอบให้ทางโรงเรียน

๖.๓) จัดประชุมอาสาสมัครในโรงเรียนทั้งในสังกัดและนอกสังกัดกรุงเทพมหานครในพื้นที่เขตสวนหลวง จำนวน ๑๐ แห่ง เพื่อชี้แจงขั้นตอนการดำเนินงานโครงการฯ

๖.๔) จัดอบรม ทบทวนวิธีการตรวจหาการปนเปื้อนของจุลินทรีย์และสารเคมีในอาหารและน้ำดื่มให้แก่อาสาสมัครฯ

ภาคบรรยาย

- ความรู้เกี่ยวกับเชื้อจุลินทรีย์และสารเคมีปนเปื้อนในอาหาร
- ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การตรวจประเมินด้านสุขลักษณะสถานที่ทางกายภาพ
- ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครฯ

ภาคปฏิบัติ

- การทดสอบหาเชื้อจุลินทรีย์และสารเคมีปนเปื้อนในอาหาร

๖.๕) กำหนดให้อาสาสมัครฯ ดำเนินการตรวจหาการปนเปื้อนจุลินทรีย์และสารเคมีในอาหาร เดือนละ ๑ ครั้ง (ยกเว้นในช่วงปิดภาคเรียน เดือนมีนาคม - พฤษภาคม ๒๕๖๐) และรายงานผลให้สำนักงานเขต ทราบทุกเดือน

- กรณีตรวจพบการปนเปื้อนให้ทำการตรวจสอบซ้ำ
- กรณีตรวจสอบซ้ำพบการปนเปื้อนให้แจ้งสำนักงานเขต เพื่อดำเนินการเก็บตัวอย่าง

ส่งห้องปฏิบัติการตรวจสอบ

- ส่งตรวจห้องปฏิบัติการ พบการปนเปื้อน ให้ดำเนินการดำเนินการตามกฎหมาย เช่น เปรียบเทียบปรับ แจ้งความร้องทุกข์ต่อทางสถานีตำรวจนครบาลพื้นที่

๖.๖) ตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานของอาสาสมัครฯ

๖.๗) สรุปผลการดำเนินงานตามโครงการ ให้ผู้บริหารตามลำดับชั้น

๗. งบประมาณ

ไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ

๘. ระยะเวลาการดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - เดือนกันยายน ๒๕๖๐

๙. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑) โรงเรียนกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่เขตสวนหลวง สามารถดำเนินงานเกี่ยวกับการเฝ้าระวัง ควบคุม และป้องกันปัญหาด้านสุขาภิบาลอาหารได้

๙.๒) อาสาสมัครฯ ได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่สะอาดและปลอดภัยจาก เชื้อโรคและสารเคมีปนเปื้อน

๙.๓) อาสาสมัครฯ สามารถใช้ชุดทดสอบตรวจวิเคราะห์หาเชื้อจุลินทรีย์และสารเคมีปนเปื้อนใน อาหารอย่างง่ายได้ และสามารถตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างอาหารได้เป็นประจำ

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวมาลัย ภัทรณิน)

นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ

รักษาการในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล

สำนักงานเขตสวนหลวง

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ
(สมสิทธิ์ คงอนสารสิทธิ์)

ผู้อำนวยการเขตสวนหลวง